

Niet en Geen (ontkenning)

Voor de *ontkenning* gebruiken we -naast *nooit*, *nergens*, etc.- twee woorden :**geen** of **niet**.

Het gebruik van *geen*

We gebruiken *geen* als we een **onbepaald** zinsdeel negatief willen maken.

- Hij geeft een feestje voor zijn verjaardag. Wij geven **geen feestje** voor ons huwelijk.
- Ik ga vers fruit op de markt kopen, want de groenteman had **geen vers fruit** meer.
- We hadden honderden grammofoonplaten, nu hebben we bijna **geen platen** meer.

In andere gevallen gebruiken we *niet*.

De plaats van *niet*

- Met *niet* is het mogelijk een deel van de zin negatief te maken. In dat geval komt *niet* voor dat zinsdeel.
voorbeeld: We nemen niet de trein, maar de auto
- Als *niet* de ontkenning van de hele zin is, gelden de volgende regels:

Na:

- de persoonsvorm: Nee, dank u, ik rook niet.
- het bepaald object: Ik ziet de man niet. We nemen de trein **niet**.
- bepaling van tijd (zonder prepositie): We komen morgen niet.
- *er*, *hier*, *daar* : de jongen is er niet.
- het nominale deel van een naamwoordelijk gezegde:
dat is mijn boek niet.

Vòòr:

- een voorzetsel: hij studeert **niet in** Amsterdam
- *binnen*, *buiten*, *boven*, *beneden*, *thuis*: Zijn de kinderen **niet thuis**?
- een adjectief (mogelijk voorafgegaan door een bijwoord):
het balkon is **niet (erg) groot**.

Niet en Geen (ontkenning)

Oefeningen

A. Maak de volgende zinnen negatief.

1. Wij eten de appels.
2. Hij heeft geld bij zich.
3. Je werkt hard.
4. We gaan vanavond naar de film.
5. Ik wil naar een café.
6. Hij werkt in een ziekenhuis.
7. Wij vinden deze oefening makkelijk.
8. Hij komt morgen.
9. We gaan met de bus.
10. Ze nemen de trein.
11. Ik vind dat een goede film.
12. Ze werkt bij de PTT.
13. De boeken liggen op tafel.
14. Hij wil pils.
15. Het weer is vandaag mooi.
16. We vinden Amsterdam een schone stad.
17. Het is vandaag mooi weer.
18. Gerda luistert naar de radio.
19. Ik kom uit Schotland.
20. Ze doen hun jas uit.
21. Kees is morgen jarig.
22. Hij geeft volgende week een feestje.
23. Anneke van Kampen is verliefd op John.
24. Ik kom te laat op mijn werk.
25. Ze gaat met de auto naar de cursus.
26. Ze vindt die jongen erg aardig.

B. Beantwoord de volgende zinnen negatief

1. Koop je vandaag een nieuwe auto?
2. Heb je veel geld bij je?
3. Spreek je Italiaans?
4. Vind je huiswerk maken leuk?
5. Ga je vanavond naar Haarlem?
6. Heeft _____ blond haar?
7. Komt _____ met de bus?
8. Ga je vanavond bij _____ eten?
9. Is je partner Kroatiër?
10. Ben je volgende week jarig?
11. Heet je partner Tony?
12. Staat je auto in de garage (Markenhoven)?
13. Leer je Duits?
14. Heb je de CD bij het tekstboek?
15. Komt _____ met de fiets naar de cursus?
16. Eet je fruit 's ochtends bij het ontbijt?
17. Lees je een Nederlandse krant?
18. Heb je gisteravond het journaal gezien?
19. Zit er een Engelse in de cursus?
20. Koop je bloemen bij de drogist.